

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

CHALLENGES OF THE REFORM OF THE TRAINING SYSTEM FOR LOCAL GOVERNMENT AUTHORITIES

Олександр Мельник

кандидат наук з державного управління, декан юридичного факультету Академії праці, соціальних відносин і туризму

Olexandr Melnyk

PhD in Public Administration, Dean of the Faculty of Law of the Academy of Labour, Social Relations and Tourism

Ключові слова: парадигма державного управління, професійне навчання
Key words: public administration paradigm, professional training

Ефективність державного та муніципального управління залежить від їх кадрового забезпечення, що потребує належної системи роботи з кадрами, яка являє собою процес, спрямований на підвищення кваліфікаційного рівня державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування.

Розвиток України як заможної, міцної європейської держави неможливий без проведення реформ, зокрема й адміністративних. З огляду на це набуває особливого значення вдосконалення управління на місцевому і регіональному рівні. Держава може бути міцною тільки за наявності сильних регіонів, а як свідчить світовий і вітчизняний досвід державотворення, системні форми можуть бути ефективними лише за умови залучення до них громадян, громадських інститутів та органів місцевого самоврядування.

Питання професіоналізму та компетентності органів державного управління та органів місцевого самоврядування постає одним із важливих завдань, які стоять на шляху втілення та зміцнення кадрової політики у нашій державі. Акцентується увага на одній із найважливіших проблем у діяльності органів державного управління - підготовці високо-кваліфікованих кадрів, обґрунтовується необхідність формування професійного кадрового потенціалу держслужбовців, здатних на належному рівні виконувати покладені на них обов'язки та завдання.

Актуальність проблеми обумовлена й тим, що прагнення України до інтеграції у світові та європейські структури потребує не лише узгодження суспільно-політичних, правових і соціально-економічних засад, а й запровадження стандартів життя, зокрема щодо організації та практичної реалізації місцевого самоврядування. Тому при організації цільової підготовки майбутніх керівників та спеціалістів місцевого самоврядування як самим органам цієї системи, так і вищим навчальним закладам необхідно дотримуватись виразних принципів та положень ефективної, науково аргументованої муніципальної кадрової політики.

Проблеми в кадровому забезпеченні органів місцевого самоврядування зумовлені тривалим пануванням парадигми розгляду кадрової політики як засобу боротьби за владу, слабкістю механізмів затребуваності професійного досвіду особи.

Стара парадигма державного управління - ключовий чинник гальмування розвитку. Після реалізації двох ключових реформ початку доби Незалежності: демократизації комуністичної партії та державної власності, Україна не пройшла процесу десовєтизації державного управління, зберігаючи елементи неефективної радянської системи командно-адміністративного управління на всіх рівнях, зробивши переважно косметичні зміни. Конституція України та внесення змін до неї були компромісами задля подолання низки політичних криз, що повністю виключало системну модернізацію державного управління, зберігаючи формат ситуативних несподіваних реакцій на зміну влади від однієї президентської команди до іншої. Україна в переході від радянської командно-адміністративної системи зупинилась на моделі олігархічного капіталізму, не створивши сучасної ефективності моделі національної економіки.

Практика взаємодії політиків і державних службовців з 1991 р. зводилась до побудови кадрової політики у сфері державного управління на основі лояльності до чинної влади, а не професіоналізму. Відтак сформовано систему обслуговування правлячого олігархату, а не захисту державних інтересів.

На сьогоднішній день тільки є проект Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування. Водночас наявно багато проблем чинної системи професійного навчання цієї категорії: 1) відсутність механізму забезпечення безперервної освіти державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування, організації системного навчання депутатів місцевих рад; 2) недостатній рівень ресурсного забезпечення системи професійного навчання (неоднаковий фінансовий, матеріально-технічний, інформаційний); 3) недостатність наявної мережі навчальних закладів для надання цих послуг (це зумовлює потребу залучати до навчальні заклади недержавної форми власності); 4) відсутності єдиної системи оцінювання, контролю та моніторингу якості надання освітніх послуг і багато інших потреб.

На нашу думку, одним із найнаполегливіших обов'язків державних службовців має бути постійне вдосконалення організації своєї роботи і підвищення професійної кваліфікації. Для цього необхідно створити належні умови для навчання і підвищення кваліфікації державних службовців. Тому доцільно передбачити механізми перманентного навчання депутатів місцевих рад з питань законодавчого захисту їх діяльності та технологій муніципального менеджменту, а для депутатів, вперше обраних до місцевих рад, запропонувати навчання в кожній раді (з навчальними програмами і певним графіком проведення занять). При цьому має бути виразне законодавче закріплення переліку замовних освітніх послуг, з профільного навчання державних службовців і посадових осіб.

Перелік літератури та джерел інформації

1. Конституція України від 28 червня 1996 року URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254> (дата звернення 28.10.2017).
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
3. Положення про систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Постанова КМУ від 7.07.2010 р. №564 // Офіційний вісник України 2010. №51 Ст. 1701.
4. Стратегія державної кадрової політики на 2012-2020 роки: Указ Президента України від 1.02.2012 р. № 45/2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/2012> (дата звернення 28.10.2017).
5. Проект Концепції реформування системи професійного навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування / Національне агентство з питань державної служби. - режим доступу: <http://nads.gov.ua/news/obgovoreno-proekt-koncepciyi-reformuvannya-sistemy-profesijnogo-navchannya-derzhavnyh> (дата звернення 28.10.2017).